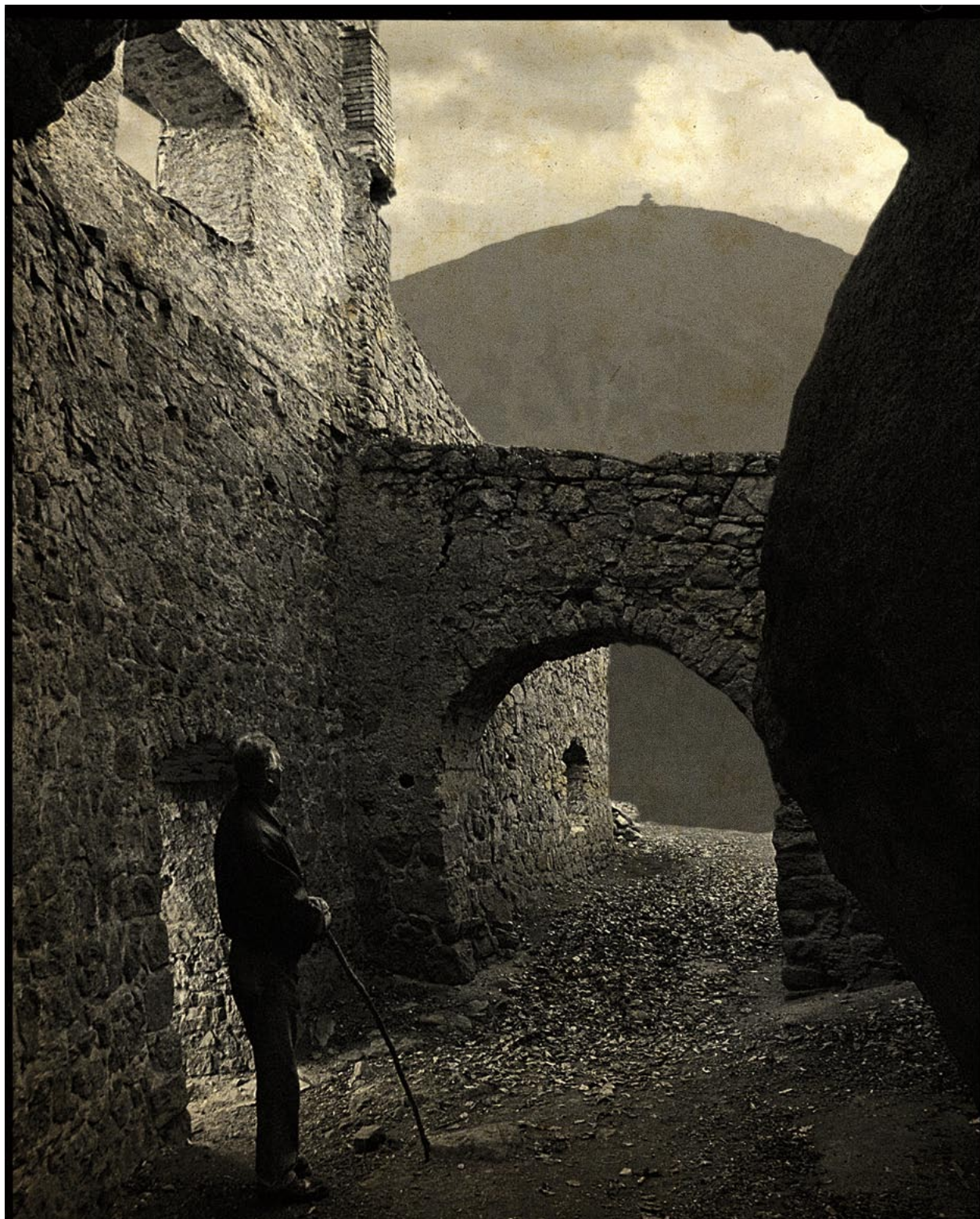
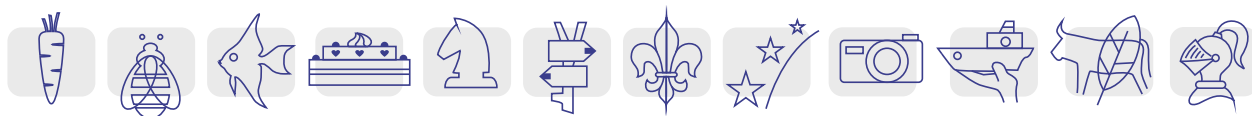

5
6/2018

insp!r

Wojciech Miatkowski – fotograf nejen plenéru
Wojciech Miatkowski – fotograf nie tylko plenerowy

Strana **16** – **17**
Strona

PRÉKRAČUJEME HRANICE
PRZEKRACZAMY GRANICE
2014–2020

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

Fundacja Inicjatyw
Regionalnych
i Międzynarodowych

REGION
PANDA

Obsah časopisu Spis treści

Na spolufinancování výdajů realizátora projektu INSPiR - Regionu Panda se podílel v 1. monitorovacím období v době 8. 3. – 30. 9. 2017 Královéhradecký kraj.

Strana / Strona	Branže / Branże	Obsah / Artykuł
3	Projekt	První vysílání polských pořadů v českém rádiu Pierwsza emisja polskich audycji w czeskim radiu
4 - 7	Turistika Turystyka	Češi po polských turistických značkách Czesi na polskich szlakach turystycznych
8 - 9	Projekt	Nasze Rio Naše Rio
10 - 13	Včelaři Pszczelarze	Žádný les, žádný med Nie ma lasu, nie ma miodu
14 - 15	Projekt	Helena Jankowska by chtěla TUNEL POD SNĚŽKOU Helena Jankowska chciałyby TUNEL POD ŚNIEŻKĄ
16 - 17	Fotografie Fotografia	Wojciech Miatkowski – fotograf nejen pleneru Wojciech Miatkowski – fotograf nie tylko plenerowy
17	Zahrádkáři Ogrodnicy	20. výstava zahrádkářů ZAHRADA VÝCHODNÍCH ČECH 20. Wystawa Ogrodnictwa i Sadownictwa SADY i OGRODY WSCHODNICH CZECH
18 - 19	Rytíři Rycerz	Spolek Świdnickie rycerskie bractwo - III. Rycerski turnaj na hradě Grodziec Stowarzyszenie Świdnickie Bractwo Rycerskie - III. Turniej Rycerski na Zamku Grodziec

Používáte k propagaci projektů internet? Promujete projekty w Internecie?

Dne 4. června 2018 se v Kongresovém centru v Pardubicích uskutečnilo školení příjemců dotací z programu Interreg V-A na téma Jak efektivně naplánovat a realizovat propagaci projektu na internetu – marketing v sociálních médiích. Školitelé se soustředili zejména na využití nejužívanějších sociálních sítí Facebook, Youtube a Instagram, přičemž podrobně popsali mechanismus jejich působení a současně i způsoby, jak příspěvky na těchto sítích nastavit tak, aby měly co největší sledovanost či byly přesněji zacíleny na konkrétní cílovou skupinu.

Projektová manažerka Božena Drobek-Stelmach, která školení organizovala, doporučuje zájemcům zhlédnout podrobnou prezentaci z této akce, která je dostupná na adrese <http://www.cz-pl.eu/konference-skoleni-seminare-konzultace-open-day/skoleni>

Dnia 4 czerwca 2018 roku w Centrum Kongresowym w Pardubicach odbyło się szkolenie dotacjobiorców programu

Interreg V A na temat „Jak efektywnie zaplanować i realizować promocję projektu w Internecie – marketing w mediach społecznościowych”. Osoby prowadzące szkolenie skupiły się głównie na wykorzystywaniu najpopularniejszych sieci społecznościowych, takich jak Facebook, Youtube i Instagram, przy czym szczegółowo opisały mechanizm ich działania a jednocześnie pokazały sposoby, jak ustawić wpisy w sieci tak, by miały największą oglądalność czy aby były lepiej ukierunkowane na konkretne grupy odbiorców.

Menedżer projektowy Bożena Drobek-Stelmach, która organizowała szkolenie, poleca zainteresowanym zapoznanie się szczegółowo z prezentacją z tego wydarzenia, zamieszczoną pod następującym adresem: <http://www.cz-pl.eu/konference-skoleni-seminare-konzultace-open-day/skoleni>

První vysílání polských pořadů v českém rádiu Pierwsza emisja polskich audycji w czeskim radiu

Poslouchajte Rádio Kostka – jediné české internetové rádio, které nyní každý týden v sobotu v 9:20 a v neděli v 17:30 vysílá pořady Radia Opole s aktualitami z České a Polské republiky v rámci projektu „MOST - POLSKO-ČESKÁ SPOLUPRÁCE REDAKCÍ“

V rámci projektu „MOST - POLSKO-ČESKÁ SPOLUPRÁCE REDAKCÍ“ se uskuteční 144 polsko-českých rozhlasových relací, které posluchače seznámí mimo jiné s dějinami Moravy a Slezska, hrady a zámky v hraničním pásmu, představí významné turistické horské stezky v České republice

a Polsku, vodácké trasy, kuchyň v pohraničí, mistrovská díla malířství a vizuálního umění z této oblasti, nabídne populární českou a polskou hudební tvorbu.

Relace nabídnou i alternativní řešení podobných problémů, s nimiž se potýkají místní samosprávy, ale zasáhnou i do jiných oblastí života.

www.kostka-skola.cz/kostka-radio

Poslouchajte Radio Kostka – jediné české radio internetowe, które obecnie, w każdym tygodniu w sobotę o 9:20 oraz w niedzielę o 17:30 nadaje programy Radia Opole z aktualnościami z Polski i Czech w ramach projektu „MOST – polsko-czeska współpraca redakcji”

W ramach projektu „MOST – polsko-czeska współpraca redakcji” zrealizowane zostaną 144 polsko-czeskie audycje radiowe, w których radiosłuchacze poznają między innymi dzieje Moraw i Śląska, grodów i zamków w paśmie pogranicza, zaprezentowane zostaną im ciekawe górskie ścieżki turystyczne w Polsce i Republice Czeskiej, szlaki wodne, kuchnia pogranicza, dzieła mistrzów malarskich i sztuk wizualnych z tego regionu, popularna czeska i polska twórczość muzyczna.

W audycjach zaproponowane zostaną alternatywne rozwiązania dla podobnych problemów, z jakimi stykają się samorządy gminne, a ponadto autorzy sięgać będą i do innych sfer życia.

insp!r
Rychnov nad Kněžnou

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

MOST - POLSKO-ČESKÁ SPOLUPRÁCE REDAKCÍ

CZ.11.4.120/0.0/0.0/16_026/0001095

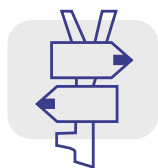
MOST - POLSKO CZESKA WSPÓŁPRACA REDAKCJI

Češi po polských turistických značkách

Chce-li Čech do světa, míří obvykle na západ nebo na jih. Sever? Polsko? Tam přece nic zajímavého není! Jak hluboce se mnozí Pepíci Knedlíci mylí, ukázalo setkání českých a polských turistů – výjezd do Jelenohorské kotliny. Uskutečnil se ve dnech 7. – 8. 6. 2018 za nádherného slunečního počasí.

Z obou stran hranice se ho v rámci projektu INSPiR zúčastnilo 25 lidí. Zájezd byl připraven po předchozí dlouhodobé přípravě polského a českého koordinátora branže turistů Sławomira Machlowského, který byl i průvodcem po polském území, a Jiřího Hlavsy, předsedy KČT Rybná nad Zdobnicí, jenž vybral zástupce několika českých turistických spolků.

Česká část výpravy se na palubu autobusu nalodila v Rychnově nad Kněžnou, polská v Náchodě. Přes hraniční přechod Královec – Lubawka jsme dojeli do Kowar. Město leží mezi Krkonošským národním parkem a Rudavským krajinným parkem, které jsou vhodné zejména pro rodinné pěší výlety, a to jak v létě, tak i v zimě. V panoramatu severní strany Krkonoš, který se neustále nabízí, nemůžete přehlédnout Sněžku. Velmi populární je rovněž hustá síť cyklostezek a stezek určených k jízdě na koních.

Kowary jsou spolu s Jelení Horou nejstaršími městy regionu a místem plným staleté historie. Proslavily se hornictvím, kovářstvím, tkalcovstvím a bylinkářstvím.

Na každém kroku můžete narazit na cenné památky z minulosti. Účastníci však měli na výběr – buď prohlídku historické části města včetně radnice, která je opravdovým klenotem, nebo návštěvu vyhlášeného Parku miniatur.

Ten obsahuje na šedesát detailně zpracovaných zmenšenin nejvýznamnějších staveb ze Jelenohorské kotliny, z hranic s Německem, ale i z české strany Krkonoš. „Za hodinu jsme prošli dva a půl tisíce kilometrů,“ říká nám s úsměvem český průvodce Marek Šetina. Prošli. Hlavně však viděli a mohli obdivovat precizní práce zdejších modelářů, kteří na jednotlivých objektech stráví i stovky hodin.

Jedna ze staveb z muzea se v reálu stala východiskem pro další část programu. Po přejezdu a krátkém výstupu jsme stáli u chaty Švýcarka v Karpnickém sedle, odkud pokračujeme pěšky na Velký Sokolík. Cesta není dlouhá, ale náročná, na jejím konci je však zabezpečené ocelové točité schodiště ústící na vyhlídkovou plošinu. Odměnou je úžasný výhled do krajiny okolních pohorí.

Po občerstvení na chatě a přesunu na parkoviště přejíždíme do Wojanowa, kde následovala procházka parkem obklopujícím tamní nádherně zrekonstruovaný historický palác, který dnes slouží jako hotelové a konferenční centrum.

Místem noclehu se stal nenápadný příjemný hotel Zajazd pod Skarpa. Ospalý podvečer ožil s harmonikou a zpěvem Aničky Schütové, perly rychnovské skupiny COMBI. Neznalé ohromila energií a rozsahelem svého repertoáru. Celý zájezd učinila mnohem štatnatějším, někteří účastníci,

mezi nimiž převažovali starší lidé, s ní ztratili ostych a zábrany. Zástupce partnera FIRIM Swidnica Tomasz Kosciów při večerním turistickém „plese“ na trávě před hotelem řekl: „My jako polský partner jsme mladí lidé a v projektu INSPiR neustále čerpáme ze zkušeností a nápadů českého hlavního manažera Jiřího Daniela. Za přípravu této vydařené akce patří hlavní dík jemu.“

Ráno jsme se po vydatné snídani vydali k další z památek, kterou jsme mohli vidět v Parku miniatur v Kowarech – na Rytířskou věž v Siedlecinie. Věž je cenná a zajímavá nejen jako historická památka, jejíž základy byly položeny již v roce 1313 za knížete Henryka I., ale i unikátními (nepravými) freskami, jejichž tvorbu zadal tentýž vladař v letech 1345 -6 neznámému umělci

Wojanow – zámek jako z pohádky

z okolí švýcarského Curychu a Konstanz. První restaurátorské práce na historických malbách proběhly před 80 lety.

Ze Siedlecina jsme se posléze přesunuli k Pilchovickému přehradnímu jezeru. V očekávání příjemné procházky kolem vody jsme se v poledním žáru vydali na cestu kolem něj. Čekala nás však přírodní vlnová dráha, nástrahy v podobě četných výstupů a sestupů přes vyčnívající kořeny, vody jsme si moc neužili. Po příchodu k restauraci, kde na nás čekal autobus, jsme ale přemíru sluníčka a absenci vody většinou spravili dobrým místním pivem Lwówek a to nepříjemné bylo rychle zapomenuto.

Za dva dny jsme mohli ochutnat jenom kousíček Polska a vidět v reálu pouhou dvacetinu staveb, s nimiž jsme se seznámili v Parku miniatur. Přesto se budeme k zážitkům ze zájezdu rádi vracet, jak o tom svědčí komentář účastnice Jany Srbkové: „Místo přípravy oběda jsem si prohlížela fotky

a videa pana Holoubka. Nemohla jsem se od toho utrhnout. Postupně jsem zjišťovala, že dobrý fotograf vidí a všímá si o dost víc než např. já, za což mu děkuji, neboť mi některé věci unikly a já se k nim můžu takto vrátit. Nekonečné díky všem účastníkům zájezdu...“. Dokumentace cesty Stanislavem Holoubkem je na YouTube jako Zájezd do Polska v rámci projektu INSPİR.

Milan Daniel, foto Stanislav Holoubek, Jiří Hlavsa

Czesi na polskich szlakach turystycznych

Jeżeli Czech wybiera się w świat, to zwykle kieruje się na zachód lub na południe.

Na północ? Do Polski? Tam przecież nie ma nic interesującego. Jak bardzo myliło się wielu Pepici Knedlici, pokazało spotkanie czeskich i polskich turystów na wspólnym wyjeździe do jeleniogórskiej kotliny, które odbyło się w dniach 07-08.06.2018, w bajecznie słonecznej aurze.

W spotkaniu zrealizowanym w ramach projektu INSP!R uczestniczyło 25 osób z obu stron granicy. Trasa została opracowana, po długich przygotowaniach, przez polskiego i czeskiego koordynatora turystycznego Sławomira Machlowskiego, który był także przewodnikiem po ziemiach polskich, i Jiří Hlavšę, przewodniczącego KČT Rybná nad Zdobnicí, który zebrał przedstawicieli kilku czeskich stowarzyszeń turystycznych.

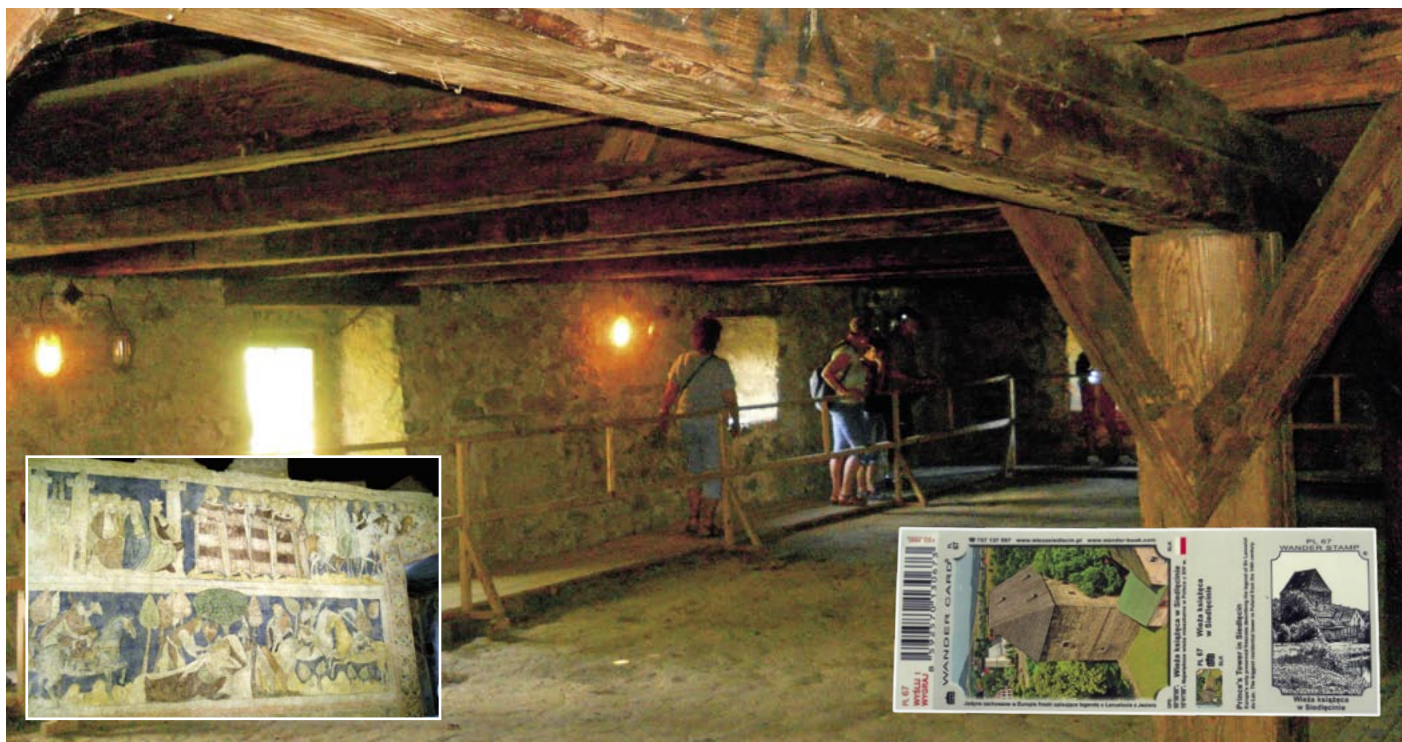

Czeska część ekspedycji wyruszyła autobusem z Rychnova nad Kněžnou, polska grupa dołączyła w Nachodzie. Przez przejście graniczne Královec - Lubawka dotarliśmy do Kowar. Miasto leży między Karkonoskim Parkiem Narodowym a Rudawskim Parkiem Krajobrazowym – obydwa odpowiednie dla wycieczek rodzinnych, tak latem jak i zimą. W panoramie północnej strony Karkonoszy, znajdujących się stale w ofercie turystycznej, nie można nie zauważyć szczytu Śnieżki. W tym rejonie bardzo rozwinięta jest sieć ścieżek rowerowych, jak i ścieżek dla turystyki konnej.

Kowary i Jelenia Góra to najstarsze miasta w regionie i miejsca wypełnione wielowiekową historią. Słynęły z górnictwa, kowalstwa, tkactwa i ziołolecznictwa. Na każdym kroku można natknąć się na cenne zabytki z przeszłości. Uczestnicy wyjazdu mieli wybór - albo zwiedzić historyczną część miasta, w tym ratusz będący prawdziwym klejnotem, albo zwiedzić słynny Park Miniatur. Zawiera on sześćdziesiąt szczegółowo wykonanych zminiaturyzowanych najważniejszych budynków z regionu jeleniogórskiego, od granicy z Niemcami, po granicę od strony czeskich Karkonoszy. „W godzinę przeszliśmy dwa i pół tysiąca kilometrów“ - mówi nam z uśmiechem czeski przewodnik Marek Šetin. Głównie widzieliśmy i podziwialiśmy precyzyjną robotę lokalnych projektantów, którzy spędzali setki godzin na projektowaniu i wykonaniu poszczególnych obiektów.

Jeden z budynków w parku stał się punktem wyjścia do kolejnej części programu. Po przejeździe i krótkim spacerze stanęliśmy w schronisku Szwajcarka na Przełęczy Karpnickiej, skąd dalej pieszo przeszliśmy do Sokolika Dużego. Droga nie jest długa, ale wymagająca, na jej końcu znajdują się stalowe spiralne schody prowadzące na platformę widokową. Nagrodą jest wspaniały widok na otaczające góry. Po zjedzeniu przekąski w schronisku i przejściu

na parking, kierujemy się do Wojanowa, gdzie spacerowaliśmy po parku otaczającym pięknie odrestaurowany zabytkowy pałac, który obecnie służy jako centrum hotelowo-konferencyjne.

Miejscem noclegu był niepozorny hotel Zajazd pod Skarpą. Senny wieczór ożywiła gra na harmonijce i śpiewem Aniczka Schutowa, perełka grupy COMBI z Rychnowa. Zdumiała nas swoją energią i zakresem repertuaru. Sprawiała, że po całodziennym wycieczce, część uczestników, wśród których przeważali starsi ludzie, zdobyła się na większą otwartość. Przedstawiciel Fundacji Inicjatyw Regionalnych i Międzynarodowych ze Świdnicy Tomasz Kosciów, powiedział: „Jako polski partner jesteśmy młodymi ludźmi i w projekcie INSPİR nieustannie korzystamy z doświadczeń i pomysłów czeskiego partnera wiodącego Jirzego

Daniela. Przygotowanie tego udanego wydarzenia zawdzięczamy głównie jemu“.

Rano, po obfitym śniadaniu, udaliśmy się do kolejnej atrakcji, jaką mogliśmy już zobaczyć w Kowarach w Parku Miniatur, tj. Wieży Książęcej w Siedlęcinie. Wieża jest cenna i interesująca nie tylko jako zabytek historyczny, której fundamenty zostały położone już w 1313 roku przez księcia Henryka I., ale także przez unikatowe (apokryficzne) freski, których prace zostały zlecone przez tego samego władcę w latach 1345-6 nieznanemu artyście z regionu Zurychu i Konstancji. Pierwsze prace konserwatorskie na historycznych malowidłach przeprowadzono 80 lat temu.

Z Siedlęcina dotarliśmy w końcu nad zaporę na Jeziorze Pilchowickim. W oczekiwaniu na przyjemny spacer brzegiem jeziora wyruszyliśmy w podróż w upalne południe. Czekala na nas przyrodnicza

ścieżka z licznymi zejściami i wejściami przez wystające korzenie - nie cieszyliśmy się wodą. Kiedy dotarliśmy do restauracji, gdzie czekał na nas autobus, z powodu nadmiaru słońca i braku wody, w większości uraczyliśmy się dobrym lokalnym piwem Lwówek, a nieprzyjemności szybko zostały zapomniane.

Przez dwa dni mogliśmy zaledwie skosztować kawałka Polski i zobaczyć w rzeczywistości jedynie dwadzieścia obiektów, które oglądaliśmy w Parku Miniatur. Przez to będziemy powracać do przeżyć z podróży, o czym świadczy komentarz Jany Srbkovej: „Zamiast przygotowywać obiad, spojrzę na zdjęcia i filmy pana Holoubka. Nie mogłam się od tego oderwać. Stopniowo zdałam sobie sprawę, że dobry fotograf widzi i zwraca uwagę na więcej niż ja, za co dziękuję mu, ponieważ niektóre rzeczy mi umknęły i mogę do nich wrócić. Niekończące się podziękowania dla wszystkich uczestników podróży...”

Dokumentacja wycieczki przygotowana przez Stanislava Holoubka znajduje się na YouTube pn. „Wyjazd do Polski w ramach projektu INSPİR”.

 Złotoryja to przepięknie położone niewielkie miasteczko na Dolnym Śląsku. Ma nieco ponad 15 tys. mieszkańców i słynie od wieków, jak sama nazwa wskazuje, z wydobywania złota.

Leży w samym sercu Krainy Wygasłych Wulkanów. Oprócz złota, ciekawych zabytków, wulkanów i bogatej tradycji mieszkańcy są dumni z tego, że Złotoryja otrzymała prawa miejskie na prawie magdeburskim już w 1211 r., więc formalnie jest najstarszym miastem w Polsce. W mieście aktywnych jest wiele organizacji społecznych, miasto znane jest w całej Polsce oraz za granicami kraju z takich wydarzeń jak Mistrzostwa Polski w Płukaniu Złota, zawody Nordic Walking, Bieg Wygasłych Wulkanów i wielu innych wydarzeń sportowych. W obszarze aktywizacji społecznej jedną z najbardziej aktywnych organizacji jest Stowarzyszenie Nasze Rio.

Główne obszary działania stowarzyszenia to animacja społeczna, wolontariat, edukacja oraz akcje charytatywne. Nasze Rio tworzy grupa młodych zapaleńców, którzy postanowili zmieniać swoje otoczenie. Stworzyli Złotoryjskie Centrum Wolontariatu skupiające kilkuset młodych wolontariuszy chętnie biorących udział w przeróżnych lokalnych wydarzeniach i inicjatywach. Od lat wspierają inne organizacje, pomagają przy imprezach sporto-

Nasze Rio

wych, kulturalnych, a także sami organizują i realizują ciekawe projekty. Raz do roku wyjeżdżają na Wakacje z Wolontariatem do Zakopanego, gdzie współorganizują Europejskie Targi Produktów Regionalnych. Brali też udział w kilku wymianach Erasmus plus. Obecnie stowarzyszenie jest partnerem w dużym projekcie Erasmusa „Learning Democracy by School”. Mottem stowarzyszenia jest „Najważniejsze co możemy dać naszym dzieciom to korzenie i skrzydła”, dlatego wiele działań koncentruje się wokół tworzenia oferty rozwoju dla młodzieży, a także wokół działań związa-

nych z tożsamością lokalną. Jeden z najważniejszych projektów stowarzyszenia to pełnometrażowy, kostiumowy film o ostatnich latach Niemców w przedwojennej Złotoryi oraz pierwszych latach przesiedlonych tutaj po wojnie Polaków, oparty na motywach powieści Andrzeja Wojciechowskiego „Opowieść Złotoryjska”. Do realizacji filmu zaangażowano ponad dwustu złotoryjan i cieszył się on ogromnym powodzeniem i uznaniem mieszkańców regionu. Obecnie Stowarzyszenie realizuje projekt KochaMY Złotoryję oraz Centrum Aktywności Społecznej Wulkan. Bardzo ważne jest tworzenie przestrzeni do spotkań, integracji (również międzypokoleniowej) i wspólnego działania. Bazę do tego typu działalności stanowi siedziba stowarzyszenia. W ostatnim czasie Nasze Rio zwyciężyło w ogólnopolskim głosowaniu na Pracownie Orange i od lutego 2018 mieszkańcy mogą korzystać z pracowni wyposażonej w sprzęt informatyczny, Internet i wiele innych przydatnych sprzętów. Regularnie odbywają się spotkania Klubu Ludzi Ciekawych, wieczory Gier Planszowych, spotkania klubu Supermam oraz Wieczory z poezją i piosenką patriotyczną organizowane w tym roku w związku ze stuleciem odzyskania niepodległości.

Nasze Rio jest bardzo otwarte na współpracę, pracuje z wieloma partnerami lokalnymi i ogólnopolskimi i bardzo chętnie przystąpi do działań międzynarodowych.

Zapraszamy do kontaktu.

- kontakt@naszerio.pl

- facebook.com/naszerio

 Złotoryja je krásné městečko v Dolním Slezsku. Má jen něco málo přes 15 000 obyvatel a je po staletí známé, jak napovídá sám název, těžbou zlata.

Nachází se v srdci země vyhynulých vulkánů. Kromě zlata, zajímavých míst, sopek a bohatých tradic jsou obyvatelé hrdí na to, že Złotoryja obdržela městská práva v magdeburských právech již v roce 1211. Takže formálně je nejstarším městem v Polsku. Ve městě existuje mnoho aktivních komunitních organizací, město je známé po celém Polsku i v zahraničí díky takovým událostem, jako je Mistrovství Polska v těžbě zlata, závody Nordic Walking, Běh vyhaslých sopek a mnoho dalších sportovních akcí. V oblasti společenské aktivity je jednou z neaktivnějších organizací Naše sdružení Rio.

Hlavními činnostmi sdružení jsou společenské animace, dobrovolnictví, vzdělávání a charitativní akce. Naše Rio je tvořeno skupinou mladých nadšenců, kteří se rozhodli změnit své okolí. Vytvořili Złotoryjskie Centrum Wolontariatu, kde se schází několik set mladých dobrovolníků, kteří se ochotně účastní různých místních akcí a iniciativ. Již řadu let podporují další organizace, pomáhají při sportovních a kul-

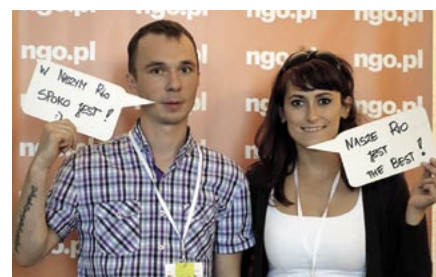
Naše Rio

turních akcích a také sami organizují a realizují zajímavé projekty. Jednou za rok jezdí na prázdniny s dobrovolníky do Zakopanego, kde spoluorganizují Evropský regionální veletrh produktů. Zúčastnili se také několika výměn Erasmus plus. Sdružení je v současnosti partnerem významného projektu Erasmus „Learning Democracy by School“. Mottem sdružení je „Nejdůležitější věci, které můžeme dát našim dětem, jsou kořeny a křídla“, proto je tolik aktivity soustředěno na vytvoření nabídky pro rozvoj mladých lidí, stejně jako na aktivity místní identity. Jedním z nejdůležitějších projektů sdružení je plnometrážní kostýmový film o posledních letech Němců v předválečné Złotoryji a prvních poválečných letech přesídlených Poláků, který je založený na románu Andrzeje Wojciechowskiego „Złotoryjska Tale.“

Do filmu bylo zapojeno více než dvě stě Złotoryjců a velmi populárních a uznávaných obyvatel regionu. V současné době sdružení realizuje projekt KochaMY Złotoryje a Centrum Aktywności Społecznej Wulkan. Je velmi důležité vytvořit prostor pro setkání, integraci (včetně mezigenerační) a společné akce. Základem pro tento typ činnosti je sídlo sdružení. Ostatně nedávno Naše Rio získalo místo v celostátní anketě Orange Studios a od února 2018 mohou návštěvníci využít studio vybavené IT vybavením, internetem a mnoha dalšími užitečnými zařízeními. Pravidelná setkání klubu, zajímaví lidé, večery, stolní hry, setkání klubu Superman a večery s poezií a vlasteneckými písněmi organizované letos v souvislosti se stoletím nezávislosti. Naše Rio je velmi otevřené spolupráci, pracuje s mnoha místními a národními partnery a rádo se připojí k mezinárodním aktivitám.

Zveme vás, abyste nás kontaktovali.

- kontakt@naszerio.pl
- facebook.com/naszerio

Nie ma lasu, nie ma miodu

To zdanie wyróciło do góry nogami moje dotychczasowe pojmowanie pszczelarstwa.

Wychowany w latach osiemdziesiątych ubiegłego wieku na polskiej, tradycyjnej wsi, z jej mnóstwem małych poletek i mnogością rolników, zakodowałem widok symbiotycznej koegzystencji pszczelarzy z rolnikami. W mojej głowie utkwił obraz pszczół korzystających z dobrodziejstw pól uprawnych. Tymczasem..., ale po kolei.

W dniach 29-30 czerwca grupa pszczelarzy z jeleniogórskiego Regionalnego Związku Pszczelarzy wzięła udział w zorganizowanym przez Region Panda oraz FIRIM wyjeździe studyjnym do czeskich kolegów „po fachu” z okręgu hradeckiego (czes. Královéhradecký kraj). Piszę „po

fachu” w cudzysłowie, gdyż, jak się przekonałem, dla tych ludzi to nie tyle praca co hobby, a oni to miłośnicy, zapaleńcy zakochani w swoich pszczołach bez reszty i poświęcający im cały swój czas.

W pierwszym dniu spotkania zaplanowano wizyty w pasiekach i w gospodarstwach pasiecznych. Polacy i Czesi wymieniali się doświadczeniami w zakresie miodobrania, leczenia pszczoł, budowy uli, a także wynalazków, które sami wymyślają

by ułatwić sobie pracę przy pozyskiwaniu miodu oraz jego przechowywaniu. Prawdziwą skarbnicą wiedzy w tym zakresie okazał się pan Josef Salaj z Chlumca nad rzeką Cidliną. Po południu natomiast mieliśmy

okazję obejrzeć niezwykle szkołę: Średnią Szkołę Pszczelarstwa w miejscowości Nasavrky. 250 uczniów szkoli się tam w zakresie hodowli pszczoł, tworzenia pasiek, konstruowania uli, rozpoznawania roślin miododajnych i... inseminowania królowych! Po tym znakomicie zorganizowanym obiekcie szkoleniowym, po jego pasiekach rozrzuconych po najbliższej okolicy i dopasowanych do potrzeb nauczania, oprowadzał nas dyrektor placówki, pan Josef Lojda. Obrazu dopełniło arboretum przyszkolne ukazujące ogromne bogactwo naszych rodzimych europejskich gatunków drzew i krzewów, których pyłek kwiatowy pozwala pszczołom produkować miód.

Drugiego dnia goście odwiedzili gospodarstwo, którego właściciel, pan Karel Vrzaň zajmuje się hodowlą matek pszczelich. Prowadzi selekcję pod kątem uzyskania pszczoł łagodnych, a jednocześnie praco-

witych. Jak się okazuje, jest to stosunkowo nowe podejście w pszczelarstwie. Ma bowiem dopiero 30 lat. Wcześniej uważano, że pszczoły produkujące dużo miodu muszą być jednocześnie agresywne. Osiągnięcia hodowcy są znaczące. Co roku dostarcza swoim kolegom z Czech i zagranicy 450 do 500 matek. Pracuje z tzw. pszczołą kraińską

(pochodzącą ze Słowenii), która z natury jest łagodniejsza od pszczoły zachodnioeuropejskiej (pochodzącej z Hiszpanii, częściej występującej w Polsce). Rezultat zbadałem, jak to się mówi „na własnej skórze”, stojąc pośród 16 uli i oglądając pszczoły przy pracy z odległości 10 centymetrów – bez ani jednego użądlenia!

Na finał, pszczelarze z Polski wzięli udział w niezwykłym święcie miodu pod nazwą „Medove slavnosti” na zamku koło Nechanic. To doroczne wydarzenie gromadzi pasjonatów pszczelarstwa, sprzedawców produktów miodowych oraz wielu gości z Republiki Czeskiej i zagranicy. W pięknym miejscu można spróbować najróżniejszych rodzajów miodu, medoviny, czyli miodowego wina, potraw regionalnych, posłuchać dobrej muzyki i dobrze zjeść w dobrym towarzystwie. Polecam – co roku na koniec czerwca.

Rozmowy czeskich i polskich pszczelarzy ciągnęły się godzinami. Pszczelarstwo okazało się tematem rzeką. Gdyby nie potrzeba snu, pewnie by się nie kończyły. Słuchałem jak zaczarowany i z każdą kolej-

ną godziną dowiadywałem się i rozumiałem coraz więcej. Między innymi to, że w XXI wieku to nie pola uprawne są nadzieją pszczelarzy, a las. Pola obecnie, to głównie ogromne monokultury, kwitnące jednocześnie, jak np. pola rzepaku, przez dwa tygodnie, a następnie będące swoistą pustynią dla pszczoł. Dodatkowo poddawane licznym opryskom, okrutnym właśnie dla tych pszczoł, które od chemii masowo giną. Ratunek przynosi las. Nie opryskiwany. Z różnorodnością roślin na każdym piętrze: kwiatów, traw, turzyc, krzewów i drzew; kwitnących od kwietnia do września.

To smutne, że tak psujemy nasz świat. To budujące, że przyroda zawsze znajduje sposób.

T. Kościów. Foto MK, JD, JZ, TK.

Žádný les, žádný med

Tato věta obrátila naruby moje pojetí včelařství. Vychován v 80. letech minulého století na polské tradiční vsi obklopené množstvím malých polí s množstvím rolníků jsem si zakódoval názor symbiotické koexistence včelařů a sedláků. V mojí hlavě utkvěl obraz včel kroužících nad dobře udržovanými poli. Doposud..., ale nyní ne.

Ve dnech 29. – 30. června se účastnila skupina včelařů z jelenohorského Regionálního svazku včelařů studijního výjezdu organizovaného Regionem Panda a FIRIM k českým kolegům „profesionálům“ do Královéhradeckého kraje. Píšu „profesionálové“ v úvozovkách, neboť jsem přesvědčený, že pro tyto lidi to není práce, ale koníček, který milují, jsou to nadšenci zamilovaní do včel a včelám také věnují celý svůj čas.

Na první den setkání byly naplánovány návštěvy pasek a včelích hospodářství. Poláci a Češi si vyměnili zkušenosti ohledně sběru medu, léčení včel, budování úlů a také vynálezů, které sami vymysleli, aby sami sobě usnadnili práci při získávání

medu a jeho skladování. Skutečnou truhlou znalostí v tomto oboru byl pan Jozef Salaj z Chlumce nad Cidlinou. V odpoledních hodinách jsme měli možnost navštívit nevšední školu: Střední školu včelařství v obci Nasavrky. 250 studentů se zde učí chovu včel, vytváření včelstev, budování úlů, rozpoznání medonosných rostlin a ... inseminaci královen!

Po tomto znamenitě organizovaném školním zařízení a po jeho včelnicích rozptýlených v nejbližším okolí a přizpůsobeným potřebám výuky nás provedl pan

Josef Lojda. Obraz doplnilo školní arboretum ukazující obrovské bohatství našich rodných druhů stromů a keřů, jejichž pyl umožňuje včelám vyrábět med.

Druhý den navštívili hosté hospodářství, které vlastní pan Karel Vrzáň zajmající se o chov včelích královen. Provádí selekci k získání benigních a zároveň pracovitých včel. Jak se ukázalo, jde o relativně nový přístup ve včelařství. Má pouhých 30 let. Dříve se předpokládalo, že včely produkující spoustu medu musí být jednoznačně agresivní. Chovatelské úspěchy jsou značné.

Každý rok dodává svým kolegům do Čech i do zahraničí 450 až 500 matek. Pracuje se včelou kráňskou (pocházející ze Slovinska), která je díky své povaze mírnější než západní evropská včelstva (pocházející ze Španělska, častěji se vyskytující v Polsku). Výsledek zkoumal, jak sám říká, na vlastní kůži. Postával mezi 16 úlů a pozoroval včely při práci ze vzdálenosti 10 cm – a to bez jediného žihadla.

Ve finále navštívili polští včelaři neobyklou akci s názvem „Medové slavnosti“ na zámku Hrádek u Nechanic. Tato každoroční akce je věnována nadšencům včelařství, prodejům medových produktů a mnoha hostům z České republiky i ze zahraničí. Na krásném místě můžete ochutnat různé druhy medu, medoviny čili medového vína, regionálních potravin, poslechnout si dobrou muziku a strávit čas v dobré společnosti. Doporučuji – každý rok na konci června!

Rozhovory českých a polských včelařů trvaly celé hodiny. Včelařství se stalo hlavním tématem. Kdyby nepotřebovali spát, pravděpodobně by neskončili. Naslouchal jsem jak očarovaný a s každou další hodinou jsem se učil a stále více chápal. Mimo jiné i to, že v XXI. století nejsou nadějí včelařů udržovaná pole, ale les. V současné době se jedná o obrovské monokultury, které kvetou současně (například řepková pole) po dobu dvou týdnů a následně se pro včely stanou pustinou. Kromě toho jsou vystaveny četným postříkům, které jsou vůči včelám kruté a na chemické následky pak umírají. Les přináší pomoc. Není vystaven postříkům. Díky rozmanitosti rostlin na každém patře - květiny, trávy, ořechy, keře a stromy - kvete od dubna do září. Je smutné, že se nám svět kazí. Ale je to znamení, že příroda si vždycky cestu najde.

Foto MK

Park miniatur Kowary

Česko-polské setkání turistů mělo na programu také návštěvu Muzea miniatur. A jeho tvůrci opět překvapili – do letošní sezony připravily nové exponáty, hostinec a kostel z nedalekého známého turistického střediska Karpacz. Není bez zajímavosti, že na tvorbě nových exponátů pracují mnohdy celé týmy modelářů několik měsíců a že v polském Muzeu miniatur v Kowarech pracuje nastálo i český průvodce Marek Šetina.

W programie spotkania turystów czeskich i polskich zaplanowano także zwiedzanie Muzeum Miniatur. Jego twórcy ponownie zaskoczyli – na ten sezon przygotowali nowe ekspozycje; gospodę i kościół z niedaleko położonego Karpacza, znanego centrum turystycznego. Nie bez znaczenia jest fakt, że nad wykonaniem nowych modeli pracuje wiele zespołów modelarzy przez wiele miesięcy, a w polskim Muzeum Miniatur w Kowarach na stałe pracuje także czeski przewodnik Marek Šetina.

Setkání českých a polských akvaristů

Se uskuteční ve dnech 15. – 16. září 2018 při příležitosti Výstava akvarijních ryb Rychnov nad Kněžnou. Výprava cca 20 polských akvaristů přijede z města Tychy.

Spotkanie polskich i czeskich akwarystów

Odbędzie się w dniach 15-16 września 2018 roku przy okazji Wystawa Ryb Akwariowych Rychnów nad Knieżną. Grupa około 20 polskich akwarystów przyjedzie z miasta Tychy.

Helena Jankowska by chtěla TUNEL POD SNĚŽKOU

Mluvila s krásnou výslovností polsky i česky. Střídalala jazyk podle toho, s kým mluvila. Usmívala se přitom i na východ i na západ. Bylo to na jedné akci Svazku obcí Krkonoše asi před pěti lety. Tehdy jsem se musel zeptat, zda je rodilá Polka, či Češka a rozhodl jsem se s touto mimořádnou osobností česko-polského pohraničí připravit rozhovor. Navštívil jsem ji v jejím domě v Jelení Hoře. Helena Jankowska je rodilá Polka.

Je realizace česko-polských projektů dotovaných EU Tvou hlavní pracovní náplní?

Ano.

Studovala jsi češtinu na univerzitě ve Wroclawi?

Ne. Studovala jsem češtinu na Masarykově univerzitě, na fakultě filosofie v Brně. Přitom jsem chtěla studovat ruštinu v Petrohradě, ruština je moje oblíbená řeč. V České republice jsem nikdy předtím nebyla, ale pak jsem u vás studovala v letech 2000 celých 7 let.

Jak jsi své vzdělání uplatňovala na trhu práce?

Začala jsem vyučovat češtinu na bakalářské škole v Jelení Hoře. Učila jsem dalších 7 let asi 60 studentů ročně jednu hodinu v týdnu.

Tak to za tebou musí být spousta studentů hovořících česky...

Nevím přesně kolik. Asi tři sta.

Učí se takto čeština na nějakých dalších školách v Polsku dnes?

V Polsku určitě. Nejbližší bohemistika je ve Wroclawi. V Jelení Hoře se na školách čeština nevyučuje, bohužel.

Učíš ještě?

Profesionální hasiči z celého polsko-českého příhraničí realizují vlajkový projekt Bezpečné pohraničí. V rámci tohoto projektu probíhá výuka polštiny a češtiny. Češtinu učím naše hasiče v Jelení Hoře.

Pracuješ výhradně pro tento projekt?

Ne, mám i další aktivity jako

tlumočnice. Hodně spolupracuji s Jelenohorským kulturním centrem, se Společenským domem Jilm v Jilemnici. A Jilemnici mám moc ráda. Pracuji také pro Svazek obcí Krkonoše a Jilemnicko.

Při komunikaci Čechů s Poláky dochází velmi často k překvapení při výkladu některých výrazů. Máš s tím nějaké zkušenosti?

Ále ano. Je při tom často i hodně legrace. Už během studia jsem připravila sborník nějakých perliček.

Můžeme s nimi počítat pro některé z příštích čísel našeho časopisu?

Proč ne... Uvedu i dnes několik příkladů. V polsko-českém složení jsme u kamaráda-Čecha seděli u televize a popíjeli vínečko. Najednou se náš hostitel zvedl a oznámil, že jde pro něco k vínu, a že to budou buráky. To nás - Poláky dost překvapilo, protože „burak“ je polsky červená řepa a tu nejsme zvyklí pojídat u vína. Dalším příkladem může být slovo „čerstvý“. Česká kamarádka se v polské pekárně zeptala, jestli jsou koblihy čerstvé. Paní prodavačka se na ni obořila a odvětila, že samozřejmě čerstvé nejsou. Polsky „čerstvý“ totiž znamená, v případě pečiva, tvrdý. To moje kamarádka netušila.

Jsi také projektovou manažerkou.

Která lokalita je ti v Čechách nejbližší?
Asi ta Jilemnice.

Co bys považovala za největší přínos pro česko-polské projekty v pohraničí?

Aby bylo víc peněz na setkávání lidí. Aby se neposuzovalo, zda je projekt inovativní nebo se opakuje. Stmelení společností lze dosáhnout pouze opakovaním.

Ještě něco?

Tunel pod Sněžkou.

A jaké jsou tvé zkušenosti z realizace těchto projektů?

Je obecně přebyrokratizováno. Evropské programy na podporu přeshraniční spolupráce se na národní úrovni zbytečně komplikují. Chceme být papežštější než papež. Získání relativně malé dotace zaměřené pouze na setkávání vyžaduje spoustu papírování. Navíc vyvinutý firmou TESCO SW informační systém pro administraci a řízení projektů je naprosto nevyhovující a stále selhává. Další nevýhodou je princip předfinancování. To znamená, že příjemce dotace si musí celý projekt sám předfinancovat a až po vyúčtování dostane refundaci. Tento proces je zdoluhavý. Například vím o projektech, které byly ukončeny v roce 2016 a jejich náklady nejsou dosud proplaceny. Pro menší neziskovky, i pro menší obce, by to bylo likvidační.

Jaké jsou příznivé zkušenosti?

No, že ty projekty vůbec jsou.

Máš při své tlumočnické práci vůbec nějaké problémy?

Určitě. Oříškem jsou třeba technické věci, odborné názvy. Třeba u agrární komory jsem se musela naučit plemena krav. A vůbec – s jazykem se děje něco hrozného, někdy dostávám spoustu chyb při zadání překladů z českého do polského jazyka. Nejdřív musím překládat z češtiny v uvozovkách do češtiny.

A co máš na své práci nejraději?

Moje práce je můj koníček, jsem ráda mezi lidmi. Nemám ráda konference, mám raději kulturní akce.

Čím bys mohla přispět našemu časopisu?

Mohu nabídnout třeba své postřehy na rozdílné chování Čechů a Poláků.

Děkují moc. Tomu můžeme dát prostor v příštím čísle.

Rozhovor připravil v kopci nad Jelení Horou Jiří Daniel. Foto MK.

Helena Jankowska chciałaby TUNEL POD ŚNIEŻKĄ

Mówiła pięknie wymawiając polskie i czeskie słowa.

W zależności od tego, z kim rozmawiała, przechodziła z języka na język. Uśmiechała się przy tym na wschód i na zachód. Było to podczas jednej z imprez czeskiego Związku Gmin Karkonoskich około pięciu lat temu. Musiałem się wtedy zapytać, czy jest rodowitą Polką, czy Czeszką i postanowiłem, że przeprowadzę wywiad z tą niezwykłą postacią polsko-czeskiego pogranicza. Odwiedziłem ją w jej domu w Jeleniej Górze. Helena Jankowska jest rodowitą Polką.

Czy realizacja polsko-czeskich projektów dotowanych z UE jest twoim głównym zajęciem?

Tak.

Studiowałaś bohemistykę na uniwersytecie we Wrocławiu?

Nie. Studiowałam ją na Uniwersytecie Masaryka w Brnie, na wydziale filozofii. Prawdę mówiąc, bardzo chciałam studiować rusycystykę w Petersburgu, bo uwielbiam język rosyjski. W Czechach nigdy przedtem nie byłam, a skończyło się tak, że w latach 1993–2000 studiowałam u was całe 7 lat.

Jak się odnalazłaś na rynku pracy ze swoim wykształceniem?

Zaczęłam od uczenia języka czeskiego na studiach licencjackich w Jeleniej Górze. Uczylałam przez kolejne 7 lat około 60 studentów rocznie przez jedną godzinę tygodniowo.

To dzięki tobie zapewne mnóstwo studentów mówi po czesku...

Nie wiem dokładnie, ilu. Pewnie około trzystu.

Czy obecnie naucza się języka czeskiego w innych szkołach w Polsce?

W Polsce oczywiście tak. Najbliższa bohemistyka jest we Wrocławiu. W szkołach Jeleniej Góry niestety języka czeskiego nie uczą.

Uczysz jeszcze?

Zawodowa straż pożarna z całego polsko-czeskiego pogranicza realizuje flagowy projekt Bezpieczne Pogranicze. W ramach tego projektu odbywa się nauka języka czeskiego i polskiego. Czeskiego uczą naszych strażaków w Jeleniej Górze.

Pracujesz wyłącznie przy tym projekcie?

Nie, mam też inne zajęcia jako tłumacz. Mocno współpracuję z Jeleniogórskim Centrum Kultury, z Domem Kultury JILM w Jilemnicach. Jilemnice bardzo lubię. Pracuję także dla czeskiego Związku Gmin Karkonoskich i Związek Gmin Ziemi Jilemnickiej.

W rozmowach Czechów z Polakami dochodzi bardzo często do nieporozumień przy tłumaczeniu niektórych wyrażen. Masz jakieś doświadczenia z tym związane?

Oczywiście. Często jest bardzo zabawnie. Już w trakcie studiów sporządziłam zestawienie takich perełek.

Czy będziemy mogli niektóre z nich zamieścić w kolejnych wydaniach naszego czasopisma?

Czemu nie... Już teraz mogę powiedzieć kilka przykładów. Siedzieliśmy pewnego razu w polsko-czeskim towarzystwie u naszego czeskiego znajomego przed telewizorem i popijaliśmy wino. W pewnym momencie nasz gospodarz wstał mówiąc, że idzie po coś do wina i że przyniesie „buraki”. To nas, Polaków, lekko zdziwiło, bo nie zwykliśmy się raczyć burakami przy winie. Na szczęście okazało się, że po czesku to orzeszki ziemne (pisze się: „buráky”). Kolejnym przykładem może być słowo „czerstwy”. Czeska koleżanka zapytała się w polskiej piekarni, czy są „čerstvé koblihy” (po czesku: świeże pączki). Pani sprzedawczyni się obruszyła i odpowiedziała, że nie ma mowy, żeby były czerstwe.

Piszesz też wnioski o dotację, realizujesz projekty unijne. Jakie miejsce w Czechach jest najbliższe?

Chyba te Jilemnice.

Co byś uznała za największą potrzebę, jeśli chodzi polsko-czeskie projekty na pograniczu?

Przydałoby się więcej pieniędzy na integrację ludzi. Nie powinno się oceniać, czy projekt jest innowacyjny, czy coś powiela. Dla scementowania obu społeczności potrzebna jest właśnie powtarzalność.

Coś jeszcze?

Tunel pod Śnieżką.

A jakie są twoje doświadczenia z realizacji projektów?

Mamy zbyt dużą biurokrację. Europejskie programy wspierające współpracę transgraniczną są na poziomie krajowym nadmiernie komplikowane. Chcemy być bardziej papiescy od papieża. Uzyskanie relatywnie niewielkiej dotacji na działania integracyjne wymaga mnóstwa „papierologii”. Dodatkowo, stworzony przez firmę TESCO SW system informatyczny do administrowania i zarządzania projektami jest po prostu niesprawny i stale szwankuje. Kolejną niedogodnością jest zasada prefinansowania ze swoich środków. Mam na myśli to, że podmiot otrzymujący dotację musi najpierw sam sfinansować cały projekt, a dopiero po rozliczeniu dostaje refundację. Proces ten jest nazbyt powolny. Znam projekty, które zostały zakończone w roku 2016, a poniesione na nie nakłady do dziś nie zostały zwrócone. Dla mniejszych organizacji pozarządowych i gmin byłoby to zabójcze.

A jakie masz pozytywne doświadczenia?

Dobrze, że te projekty w ogóle są.

Masz w swojej pracy tłumacza jakiegoś problemy?

Oczywiście. Wyzwaniem są sprawy techniczne, terminy naukowe. Na przykład w izbie rolnej musiałam się nauczyć ras krów. Tak na marginesie – z językiem dzieje się coś niedobrego. Nieraz spotykam się z mnóstwem błędów w tekstach zleczanych mi do tłumaczenia z języka czeskiego na polski. Najpierw muszę przełożyć z tego niby-czeskiego na czeski prawdziwy.

A co najbardziej lubisz w swojej pracy?

Moja praca, to moje hobby, bardzo lubię przebywać wśród ludzi. Nie lubię konferencji, wolę działania kulturalne.

A gdybyś mogła uzupełnić nasze czasopismo?

Mogę podzielić się, na przykład, swoimi spostrzeżeniami na temat odmienności w zachowaniu Czechów i Polaków.

Bardzo dziękuję. Możemy na to zarezerwować miejsce w kolejnym numerze.

Rozmowę na wzgórzu nad Jelenią Górą przeprowadził Jiří Daniel. Foto MK.

Wojciech Miatkowski – fotograf nejen plenéru

Wojciecha jsem poznal na podzim roku 2017. Byl jsem na pozvání mého kamaráda

Romana z Trutnova na setkání fotografů v Kopanici nedaleko Jelenie Góry. Zde se sešlo přes třicet nadšenců fotografie.

Přes den si každý chodil po krajině a fotografoval svá témata. Večer se všichni sešli na místní chatě, aby si navzájem popovídali o své zálibě, ukázali si své obrázky, které v poslední době vytvořili.

Jedním z přítomných byl i Wojciech Miatkowski. V té době jsem jej vnímal jako jednoho z přítomných. To bylo do té doby, než na stůl „vystavil“ své fotografie. Velice rychle jsem zbystril a zahleděl se do předložených fotografií. Krajina Krkonoš, fotografie rodiny, moře a další a další náměty, které Wojciech předložil obsahovali, a stále obsahují, něco tajemného, milého a oku lahodícího. Chvilku jsem přemýšlel, čím to je, že mne jeho fotečky tak oslovily. Při prohlížení jednotlivých obrázků jsem na to přišel: „On fotí jako já“. Náměty, zpraco-

vání, ale hlavně poctivost, která z fotografií „kouká“.

Večer jsem se s Wojciechem dal do řeči. A skládačka se začala kompletovat. Wojciech je stejně zapáleným fotografem jako nadšencem fotografie. Snaží se o organizování setkání fotografů ze širokého okolí.

Zajišťuje vydávání fotografických knih pro své přátele. Je aktivní v existenci fotografického vzdělávání, účastní se výstav při Jeleniogorskom centru kultury v Jelenie Góre. Prostě všestranný člověk. Uvědomil jsem si, že nebýt takovýchto „nadšenců“, byl by svět, a to nejen fotografický, o mnoho chudší.

Wojciecha jsem proto oslovil, zda by se nestal garantem společného česko-polského projektu spolupráce fotografů Východních Čech a oblasti východního Slezska.

Jsem rád, že jsem Wojciecha poznal a stali se z nás, a nyní i našich rodin, přátelé.

*Vladimír Skalický
Lanškroun*

Wojciech Miatkowski - fotograf nie tylko plenerowy

 Wojciecha poznałem jesienią 2017 roku. Byłem wtedy, na zaproszenie mojego kolegi Romana z Trutnowa, na spotkaniu fotografów we wsi Kopaniec koło Jeleniej Góry. Spotkało się tam ponad trzydziestu entuzjastów fotografii.

W ciągu dnia każdy wędrował po okolicy i fotografował swoje tematy. Wieczorem wszyscy zeszli się w miejscowej chacie aby poopowiadać sobie nawzajem o swoim zamiłowaniu, pokazać swoje zdjęcia, które niedawno wykonali. Jednym z obecnych był i Wojciech Miatkowski. Wtedy jeszcze postrzegałem go jako jednego z wielu. Było to do momentu, gdy „wystawił” na stół swoje fotografie. Momentalnie moje zmysły się wyostriły a pokazane fotografie przykuły mój wzrok. Kraina Karkonoszy, fotografie rodziny, morze i wiele innych motywów, które Wojciech zaprezentował zawierały, i wciąż zawierają, coś tajemniczego, miłego i łagodnego dla oka. Przez chwilę zastanawiałem się, co sprawia, że jego fotki tak do mnie przemówiły. W trakcie przeglądania poszczególnych zdjęć dotarło do mnie: „On

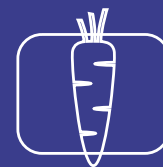
fotografuje jak ja?”. Tematy, obróbka, ale głównie szczerść, która „zerka” z fotografii.

Wieczorem zacząłem z Wojciechem rozmawiać. I układanka zaczęła schodzić się w całość. Wojciech jest jednocześnie zapalonym fotografem i miłośnikiem fotografii. Stara się organizować spotkania fotografów z szerokiej okolicy. Czuwa nad wydawaniem albumów fotograficznych swoich przyjaciół. Jest aktywny w sferze edukacji fotograficznej, uczestniczy w wystawach organizowanych w Jeleniogórskim Centrum Kultury w Jeleniej Górze. Po prostu człowiek wszechstronny. Uświadomiłem sobie, jak bardzo byłby świat ubogi, i nie tylko świat fotografii, gdyby takich „maniaków” nie było.

Zwróciłem się zatem do Wojciecha z pytaniem, czy nie zostałby protektorem wspólnego czesko-polskiego projektu współpracy fotografów ze Wschodnich Czech i zachodniej części Śląska.

Rad jestem, że poznałem Wojciecha i, że zostaliśmy, a obecnie i nasze rodziny, przyjaciółmi.

*Vladimír Skalický
Lanškroun*

20. výstava zahrádkářů

ZAHRA VÝCHODNÍCH ČECH

se uskuteční ve dnech 4. - 7. 10. 2018
ve výstavním areálu v Častolovicích.
Otevřeno každý den 9-17 hod.,
v neděli do 16 hod.

20. Wystawa Ogrodnictwa

i Sadownictwa SADY I OGRODY WSCHODNICH CZECH

odbędzie się w dniach 4. - 7. 10. 2018
na terenach wystawowych w miejscowości
Czastolowice.

Otwarte codziennie w godzinach
9-17, w niedzielę do godziny 16.

Setkání zahrádkářů

Se uskuteční ve dnech
4. - 5. 8. 2018 v Kraskově.
Českou výpravu

cca 20 zahrádkářů povede Josef Helmich.

Spotkanie ogrodników/sadowników

Odbędzie się w Kraskowie
w dniach 4-5.08.2018.

Okolo 20-osobowej
czeskiej grupie przewodził będzie
pan Josef Helmich.

Stowarzyszenie Świdnickie Bractwo Rycerskie

to grupa osób zafascynowanych okresem późnego średniowiecza, działająca w ramach Ruchu Rycerskiego jako odtwórcy życia na średniowiecznym Śląsku. Członkowie bractwa, które tworzą często rodziny z dziećmi, są związani ze Świdnicą – miastem z ponad 700-letnią historią, w średniowieczu uznawanym za najszybciej rozwijające się gospodarczo zaraz po Wrocławiu.

Panujący w XIII i XIV wieku książęta z linii świdnickiej dynamicznie poszerzali granice swojego księstwa, a szlak handlowy prowadzący z Rusi w kierunku Czech umożliwił rozwój kupiectwa i rzemiosła. Bractwo powstało w 2013 roku. Jego członkowie biorą czynny udział w Wiecu Rycerstwa Śląskiego, Zakonie Rudenband, Zakonie Stary Topór oraz w innych Stowarzyszeniach związanych ze Śląskiem, działalnością historyczną i społeczną.

Członkowie bractwa jako świdniczanie mający na uwadze historyczne znaczenie

Świdnicy w tym okresie – chcą poprzez działania oddać hołd dawnym włodarzom tego miasta, upamiętniając ich wysiłki i angażując się w propagowanie kultury, sztuki i obyczajów średniowiecznych oraz podkreślanie polskości i wielokulturowości Śląska.

Bractwo realizuje te idee poprzez spotkania z dziećmi i młodzieżą w bibliotekach, organizację imprez dla młodzieży, udział w turniejach rycerskich i inscenizacjach historycznych oraz organizację turniejów. Bractwo bierze każdego roku udział w turniejach rycerskich, które odbywają się w całej Polsce, ma wtedy możliwość odtwarzać życie obozowe i dworskie: posiada własne historyczne namioty, ławy, sprzęt kuchenny, doskonali strzelanie z łuku, tańce

średniowieczne, sztuki teatralne, dawne rzemiosła, ziołolecznictwo, zgłębia tajniki dawnego pisma, techniki walk rycerskich oraz posługiwania się bronią palną. Bardzo duże znaczenie mają stroje historyczne, które w miarę możliwości szyte są samodzielnie, w oparciu o dostępną ikonografię. Są one uszyte z materiałów naturalnych, tj. len, wełna czy jedwab, buty – ze skóry.

Członkowie bractwa dbają o szczegóły, aby były one zgodne z odtwarzaną epoką: guziki, sprzączki, sznureczki czy ozdoby na włosy wykonane są ręcznie, stroje ozdabiane ręcznym haftem, sprzęt obozowy, tj. skrzynie czy stoły snycerskimi detalami, a naczynia używane do posiłków są dziełem zaprzyjaźnionych rzemieślników.

Świdnickie Bractwo Rycerskie ma na swoim koncie wiele wygranych turniejów, jak również turniejów zorganizowanych, np. W Kożuchowie czy na zamku Grodziec, gdzie w tym roku odbędzie się już III Towarzystwi Turniej, w którym wezmą udział bractwa z całej Polski, a na który zapraszamy także bractwa z Czech.

Spolek Swidnické rytířské bratrstvo

je skupina osob, které fascinuje období pozdního středověku, jsou aktivní v rámci rytířského ruchu jako představitelé života ve středověkém Slezsku. Členové bratrstva, které tvoří často rodiny s dětmi, jsou svázáni se Swidnicí – s městem s více než 700 letou historií, které bylo ve středověku hned po Vratislavi uznáváno jako středisko rychlého hospodářského rozvoje.

Členové bratrstva jako obyvatelé Swidnice vnímají historickou úlohu Swidnice v tomto období, chtějí vzdát poctu pořádáním akcí bývalým vládařům tohoto města, připomenout jejich úsilí a angažovat se v propagování kultury, umění a středověkých zvyků s důrazem na polské a vícekulturní Slezsko.

Bratrstvo realizuje tyto myšlenky prostřednictvím setkání s dětmi a mládeží, pořádá akce pro mladé lidi, účastní se

Panovníci ze švidnické linie v XIII. a XIV. století dynamicky rozšiřovali hranice svého knížectví a obchodní cesty směrem z Ruska do České republiky, což umožnilo rozvoj obchodu a řemesel. BRATRSTVO BYLO ZALOŽENO V ROCE 2013. Jeho členové jsou aktivně zapojeni do Setkání slezského rytířstva, Řádu Rudeband, Řádu staré sekery a do dalších spolků spojených se Slezskem, do historických a společenských aktivit.

rytířských turnajů a historických inscenací a organizuje různé turnaje. Bratrstvo se každý rok účastní turnajů, které se konají v celém Polsku, nabízí možnost předvést život v tábore a u dvora, má své vlastní historické stany, lavičky, kuchyňské vybavení, perfektní lukostřelbu, středověké tance, divadelní hry, stará řemesla, bylinné medicíny, zkoumá tajemství starého psaní, rytířské bojové techniky a používání střílných zbraní. Velmi důležitou úlohu mají

také historické kostýmy, pokud je to možné, šijou si je sami na základě dostupné ikonografie. Jsou ušité z přírodních materiálů, tj. len, vlna, hedvábí, boty vyrobené z kůže. Členové bratrství celkově dbají na to, aby byly shodné s představovanou epochou. Knoflíky, spony, provázky nebo vlasové ozdoby jsou vyrobeny ručně, oděvy jsou zdobené ruční výšivkou, táborové vybavení, tj. truhly nebo stoly mají řezbářské detaily stejně jako náčiní používané na jídlo nebo na práci řemeslníků.

Swidnické rytířské bratrstvo má na svém kontě mnoho vyhraných turnajů organizovaných např. v Kozuchowé nebo na zámku Grodziec, kde se bude konat letošní III. společenský turnaj, kterého se budou účastnit bratrstva z celého Polska a na které také zveme bratrstva z České republiky.

Zamek Grodziec, Świdnickie Bractwo Rycerskie, Bractwo Uciech Wszelakich,
Zakon Rycerski Rudenband zapraszają na

III Towarzyski Turniej Rycerski na Zamku Grodziec,

w dniach 17-19 sierpnia AD 2018

Sobota, 18 sierpnia

- 9.30 - 10.00 Oficjalne rozpoczęcie Turnieju, prezentacja Bractw
- 10.00 – 13.00 Turniej łuczniczy o Złotą Strzałę Kasztelana
- 10.00 – 13.00 Turniej boule i kubb eliminacje
- 13:30 -14:30 Bieg Dam i Rycerzy na wesoło
- 14:30 -16:30 Turniej bojowy o Sztylet Kasztelana wczesny i późny
- 16:30 – 17:30 Turniej piłki rycerskiej
- 17.30 – 19.30 Fabularyzowany wielobój bractw

Niedziela, 19 sierpnia

- 10.00 – 12.00 Turniej łuczniczy finały
- 10:00 - 12.00 Konkurs kubb i boule
- 12:00 – 13:00 Turniej bojowy o Sztylet Kasztelana
- 13:00 - 14:00 Konkurs strojów
- 15:00 Oficjalne zakończenie Turnieju

Hrad Grodziec, Swidnické Rytířské Bratrstvo, Bratrstvo Všemožného Umu
Rytíři z Rudebandu zvou na

III. Společenský Rytířský Turnaj na hradě Grodziec,

ve dnech 17. – 19. srpna 2018

Sobota 18. srpna

- 9.30 - 10.00 Oficiální začátek turnaje, prezentace bratrstva
- 10.00 – 13.00 Turnaj v lukostřelbě „O zlatý šíp kastelána“
- 10.00 – 13.00 Turnaj kubb i boule
- 13:30 -14:30 Běh – Dámy a Rytíři zvesela
- 14:30 -16:30 Bojový turnaj „O dýku kastelána“
- 16:30 – 17:30 Rytířský fotbalový turnaj
- 17.30 – 19.30 Fabulózni bratský víceboj

Neděle 19. srpna

- 10.00 – 12.00 Finále turnaje v lukostřelbě
- 10:00 - 12.00 Turnaj kubb i boule (finále)
- 12:00 – 13:00 Bojový turnaj „O dýku kastelána“
- 13:00 - 14:00 Soutěž kostýmů
- 15:00 Oficiální konec turnaje

OP

P.P.
982507-2295/2012
500 01 Rychnov n. Kn.

Vydává Region Panda a FIRIM - Wydawca Region Panda i FIRIM

Adresa česká redakce - Adres redakcji w CZ: panda.daniel@tiscali.cz, telefon + 420 777 124 775

Sportovní hala R. Šebřleho při Gymnáziu F. M. Pelcla v Rychnově nad Kněžnou, Hrdinů odboje 36, 516 01 Rychnov nad Kněžnou

Adresa polské redakce - Adres redakcji w Polsce: jzola@wp.pl, telefon +48 512 303 623, 58-100 Świdnica, ulica Armii Krajowej 29/2

Náklad: 3 000 ks, vychází 4x ročně, od 1. 4. 2017 do 31. 3. 2020

Nakład: 3 000 egzemplarzy, ukazuje się od 1. 4. 2017 do 31. 3. 2020

Registrace - Rejestracja: MK ČR E 22912